داروهای رایج روان‌پزشکی
(ویرایش سوم)

تألیف

دکتر ماهیار آذر

روان‌پزشک

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم‌پزشکی شهید بهشتی

دکتر سیما نوحی

روان‌پزشک

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم‌پزشکی بقیةا... «عج»

www.ketab

کتاب ارجمند

کتاب ارجمند

دکتر ماهیار آذر، دکتر سیما نوحی
داروهای رایج روان‌پزشکی
فروست: ۱۱۰۰
ویراستار: دکتر الهام فخارزاده نائینی
ناشر: کتاب ارجمند
صفحه‌آرا: معصومه دلنواز
مدیر هنری: احسان ارجمند
سرپرست تولید: سحر هداوند
ناظر چاپ: سعید خانکشلو
چاپ و صحافی: سمارنگ
چاپ اول، اردیبهشت ۱۳۹۷، ۱۱۰۰ نسخه
شابک: ۸-۳۲۷-۴۹۶-۹۶۴-۹۷۸

سرشناسه: آذر، ماهیار، ۱۳۳۴-
عنوان و نام پدیدآور: داروهای رایج روان‌پزشکی / تألیف ماهیار آذر، سیما نوحی.
مشخصات نشر: تهران: ارجمند، کتاب ارجمند، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۳۱۲ ص. پالتویی بلند
شابک: ۸-۳۲۷-۴۹۶-۹۶۴-۹۷۸
موضوع: داروهای روان‌پزشکی،
Common Psychotrapic drugs
شناسه افزوده: نوحی، سیما، ۱۳۴۷-
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۲ د۴آ/۳۱۵ RM
رده‌بندی دیویی: ۶۱۵/۷۸۸
شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۰۵۳۹۵

این اثر تحت شمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نسخه یا بخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

www.arjmandbook.com

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ کارگر و ... ر، پلاک ۲۹۲، تلفن ۸۸۹۸۲۰۴۰
شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، انتشارات مجد ... تلفن ۰۵۱-۳۸۴۴۱۰۱۶
شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی، تلفن ۰۱۳-...
شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن ۰...
شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست تلفن ۰۱...
شعبه کرمانشاه: خ مدرس، پشت پاساژ سعید، کتابفروشی دانشمند تلفن ۰۸۳...

بها: ۲۰۰۰۰ تومان

با ارسال پیامک به شماره ۰۲۱۸۸۹۸۲۰۴۰ در جریان تازه‌های نشر ما قرار بگیرید:
ارسال عدد ۱ : دریافت تازه‌های نشر پزشکی به صورت پیامک
ارسال عدد ۲: دریافت تازه‌های نشر روان‌شناسی به صورت پیامک
ارسال ایمیل: دریافت خبرنامهٔ الکترونیکی انتشارات ارجمند به صورت ایمیل

www.ketab.ir

فهرست

پیشگفتار ۱۳

فصل اول - داروهای ضد اضطراب، آرام‌بخش و خواب‌آور hypnotic, Sedative (dru ۱۵

بنزودیازپین‌ها ۱۵

زولپیدم (Zolpidem) ۳۰

بوسپیرون (Buspirone) ۳۳

آنتی‌هیستامین‌ها (به عنوان ضد اضطراب و خواب‌آور) ۳۸

آنتاگونیست‌های گیرنده بتاآدرنریک (بتابلوکرها) به عنوان ضد اضطراب محیطی ۴۷

فصل دوم - داروهای ضد افسردگی (Antidepressant Dru ۵۸

ضد افسردگی‌های چند حلقه‌ای ۵۸

MAOI's (داروهای ضد افسردگی مهارکننده آنزیم مونوآمین اکسیداز) ۶۸

SSRI's (مهارکننده‌های اختصاصی باز جذب سروتونین در درمان افسردگی) ۷۹

فلوکستین (Fluoxetin) ۸۲

فلوواکسامین (Fluvoxamine) ۸۴

پاروکستین (Paroxetin) ۸۵

سرترالین (Sertraline) ۸۶

سیتالوپرام (Citalopram) ۸۷

اسیتالوپرام (Escitalopram) ۸۸

ترازودون (Trazodon) ۸۹

نفازودون (Nefazodone) ۹۲

www.ketab.ir

میرتازاپین (Mirtazapine) ۹۵
SSNRI (مهارکننده‌های اختصاصی بازجذب سروتونین و نوراپی‌نفرین) ۹۷
a. ونلافاکسین (Venlafaxine) ۹۸
b. سیبوترامین (Sibutramine) ۱۰۰
c. دولوکستین (Duloxetine) ۱۰۱
بوپروپیون (Bupropion) ۱۰۲

فصل سوم- داروهای ضد جنون (آنتی‌سایکوتیک‌ها) (Antipsychotic drugs) ۱۱۸

آنتاگونیست‌های گیرندهٔ دوپامین (نسل اول) «آنتی‌سایکوتیک‌های نسل اول» ۱۲۴

فنوتیازین‌ها (Phenothiazines) ۱۲۴
دی‌بنزوکسازپین (Dibenzoxazepine) ۱۲۴
تیوگزانتین‌ها (Thioxanthenes) ۱۲۵
دی‌هیدرواندول ۱۲۵
بوتیروفنن (Butyrophenone) ۱۲۵
دی فنیل بوتیل پیپریدین (Diphenylbutylpiperidine) ۱۲۶
بنزامید (Benzamide) ۱۲۶

ضد سایکوزهای نسل دوم ۱۴۲

ضد جنون و آنتاگونیست‌های سروتونین-دوپامین (Serotonin-Dopamin Antagonists) ۱۴۲

کلوزاپین (Clozapine) ۱۴۲
ریسپریدون (Risperidone) ۱۵۰
اولانزاپین (Olanzapine) ۱۵۳
سرتیندول (Sertindole) ۱۵۵
کوئتیاپین (Quetiapine) ۱۵۶
زیپراسیدون (Ziprasidone) ۱۵۸

www.ketab.ir

آریپیپرازول (Aripiprazole) ۱۵۹
پالی‌پریدون (Paliperidone) ۱۶۱

فصل چهارم- داروهای آنتی کولینرژیک (Anticholinergic drugs)..... ۱۷۸

(ضد پارکینسون، ضد لرزش، ضد عوارض اکستراپیرامیدال) ۱۷۸

- تری هگزی فنیدیل، (آرتان) ۱۸۰
- بنزوتروپین مزیلات (cogentin) ۱۸۰
- هیدروکلراید دیفن هیدرامین ۱۸۰
- هیدروکلراید پروسایکلیدین ۱۸۰
- بیپریدین (Akineton) ۱۸۰

آمانتادین (Amantadine) ۱۸۴

فصل پنجم- داروهای تنظیم‌کنندهٔ خُلق (Mood stabilizers)..... ۱۹۱

لیتیوم ۱۹۱
کاربامازپین (به‌عنوان کنترل‌کنندهٔ خلق) ۲۱۲
والپروات سدیم (Na-Valproate) ۲۲۱
گاباپنتین (Gabapentin) ۲۲۶
لاموتریژین (Lamotrigine) ۲۲۸
توپیرامیت (Topiramate) ۲۲۹

فصل ششم - داروهای مورد استفاده در ترک مواد افیونی..... ۲۴۵

کلونیدین (Clonidine) ۲۴۵
متادون (Methadone) ۲۴۵
نالترکسون (Naltrexone) ۲۴۹
نالمفن (Nalmefene) ۲۴۹
بوپرونورفین (Buprenorphine) ۲۵۳

www.ketab.ir

فصل هفتم – سمپاتومیمتیک‌ها داروهای محرک مغزی روانی (Psychostimulants) ۲۵۶
– متیل فنیدیت (Ritalin) ۲۵۷
– پمولین ۲۵۷
– مُدافینیل (Modafinil) ۲۶۲
اتوموکستین (Atomoxetine) ۲۶۴

فصل هشتم – دیگر داروهای مؤثر در روان‌پزشکی ۲۶۸
مهارکننده‌های کولین استراز (داروهای مؤثر در درمان بیماران آلزایمر و سایر دمانس‌ها) ۲۶۸
– تاکرین ۲۷۰
– دانپزیل ۲۷۰
– ریواستیگمین ۲۷۰
– گالانتامین ۲۷۰
مهارکننده‌های غیرکولین استراز ۲۷۰
ممانتین ۲۷۰
فن‌فلورامین و دکس‌فن‌فلورامین ۲۷۵
بروموکریپتین (Bromocriptine) ۲۷۷
لوودوپا (Levodopa) ۲۷۸
مهارکننده‌های کانال کلسیم (داروهای تنظیم‌کننده خلق CCB) ۲۷۹
دانترولن (Dantrium) (Dantrolene) ۲۸۴
دی‌سولفیرام (Antabuse) (Disulfiram) ۲۸۵
آکامپروسات (Compral) (Acamprosate) ۲۸۵
هورمون‌های تیروئید ۲۸۹
یوهمبین (Yohimbine) ۲۹۳
سیلدنافیل (Viagra) (Sildenafil) ۲۹۴

www.ketab.ir

فصل نهم -ملاتونین- راملتئون ۲۹۹

آگونیست‌های گیرنده ملاتونین: راملتئون و ملاتونین..... ۲۹۹

فصل دهم - درمان‌های ترکیبی در روان‌پزشکی..... ۳۰۳

درمان‌های ترکیبی در روان‌پزشکی..... ۳۰۳

منابع..... ۳۱۱

www.ketab.ir

پیشگفتار

شناخت بهتر بیماری‌های روانی در سال‌های اخیر توسط همکاران، به‌نظر می‌رسد باعث افزایش روزافزون مصرف داروهای تخصصی روان‌پزشکی گردیده و بنا بر گزارشاتی، این گروه داروها در چند ردهٔ اول داروهای پرمصرف و پرفروش کشور قرار دارند و این خود ناشی از شناخت خوب پزشکان در حیطهٔ درمان‌های بیماری‌های روان‌تنی است، که باعث گردیده که در میزان بالایی از نسخ پزشکان کشور یک یا چند قلم از داروهای مؤثر بر خُلق، اضطراب، خواب و انواع روان‌پریشی‌ها و روان‌نژندی‌ها قرار گیرد و چه بسیاری از بیماری‌های گوارشی و درمان استخوانی و تیر کشیدن قلب و ریزش مو و سوزش ... که ناشی از یک افسردگی پنهان و یا دلشوره‌ای نهان بوده که با تجویز یک داروی روانگردان آن آلام به‌ظاهر ارگانیک رفع گردیده است.

بدین لحاظ ما بر آن شدیم که با استفادهٔ مناسب از منابع دارویی روان‌پزشکی معتبر جهان به خصوص کتب روان‌پزشکی کاپلان و سادوک و کتاب روان‌پزشکی اکسفورد و سایر کتب فارماکولوژی معتبر، دست به تهیهٔ مجموعه‌ای زنیم که هر چند خلاصه ولی جامع و با در نظر گرفتن داروهای رایج که در کشور نیز به‌نحوی توزیع می‌گردد، همکاران گرامی را در نحوهٔ عملکرد موارد مصرف، میزان مصرف، عوارض و تداخلات و نحوهٔ تجویز و افزایش وزن داروهای مؤثر در روان‌پزشکی قرار دهیم.

احساس می‌شد که مصرف این‌گونه داروها همیشه با احتیاط ویژه‌ای از سوی پزشکان همراه بوده و با علم بدین که هر چند این‌گونه داروها در روزهای اول تجویز ممکن است با عوارضی خاص همراه باشند لازم است که برای کسب بهترین اثر به دوزهای معقول علمی نزدیک‌تر گردیم. بدین سبب سعی گردیده است در پایان هر فصل نوع داروهای قابل دسترس در کشور با نام‌های تجارتی و ژنریک

www.ketab.ir

و نحوهٔ تجویز و تقسیم دارو در طول روز و نحوهٔ افزایش دارو در دوزهای مؤثر و مدت درمان در جداولی خاص تنظیم و ارایه گردد.

فصول این کتاب براساس بیماری‌های رایج روان‌پزشکی با فصل درمان دارویی اختلالات اضطرابی و خواب‌آورها شروع گردیده و به ترتیب به فصل درمان اختلالات خُلقی و به‌خصوص داروهای ضد افسردگی و انواع رایج آن پرداخته و سپس داروهای ضد جنون به‌عنوان ضد اضطراب و ضد روان‌پریشی مورد بحث قرار گرفته و پس از آن به ترتیب به داروهای تنظیم‌کنندهٔ خُلقی و داروهای ضد لرزش و آنتی‌کولینرژیک و داروهای مؤثر در ترک مواد افیونی و داروهای سمپاتومیمتیک و سایر داروهایی که در روان‌پزشکی کاربرد داشته پردا[illegible] شده است و اخیراً داروهایی که از طریق مراکز تک‌نسخه‌ای ارد گ[illegible]یده نیز به این مقوله اضافه گردید.

مرجع[illegible] کاستی‌های زیادی هنوز به چشم می‌خورد و جای فصول زیادی در د[illegible]های دارویی و روان‌پزشکی خالی است سعی گردید آخرین نکات علمی و عملی کتاب مرجع روان‌پزشکی Comprehensive به[illegible]صیلی کوتاه ولی غنی در پایان هر فصل گنجانده گردد، باشد که این [illegible]رنج هرچند ناچیز مرهمی باشد بر آلام روحی و ذهنی گروهی از دردمندان وطن‌مان.

در پاییز ۱۳۹۶ تصمیم گرفته شد [illegible]ینی و تجدید چاپ این کتاب کلیه مطالب دارویی جدید به‌خص[illegible] در کُتب Synopsis و Comprehensive و سایر مراجع مُعتبر دارویی به‌ورت نکات کوتاه و حتی‌الامکان آموزنده در تمام فصول این مجموعه اضا[illegible] کرد که شامل حداقل دو فصل جدید و صدها مطلب علمی است که اگر دقت خوانده شود شاید هیچ نکتهٔ دارویی روان‌پزشکی ناگفته در آن نیابیم.

دکتر ماهیار آذر

دکتر سیما نوحی

بهار ۱۳۹۷

www.ketab.ir